

L'OPINIÓ

Any V - Número 418
Preu: 10 cèntims

BARCELONA · Dimecres, 5 d'octubre de 1932

L'HORA DE LA FRANQUESA

Diumenge passat el segon Congrés Nacional del Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, assenyalava una ruta davant les eleccions vinents per a la constitució del primer Parlament de Catalunya.

Reservant a les Federacions el dret d'establir aliances en les circumscripcions provincials de Girona i Tarragona, acordava que el Partit havia d'anar sol per Barcelona-ciutat, per Barcelona-circumscripció, i per la circumscripció de Lleida.

L'acord serà objecte de comentaris favorables o desfavorables, segons siguin els comentaris, però una cosa té de respectable: que ha estat fruit de l'Assemblea. I tractant-se d'un Partit democràtic, aquesta voluntat és la que ha de prevaler per damunt de tot.

Diumenge passat proclamàvem que el confusionalisme no és lícit. Que els partits tenen el deure de presentar-se lleialment davant del poble, a dir-li concretament quin és el seu programa, dintre de quins principis està enquadrat, què pretén, i quins ideals es proposa convertir a la realitat en el moment en què sigui portat a governar pel sufragi popular.

Aquesta lleialtat envers el poble, hi ha d'ésser sempre. Els confusionalistes descrediten un partit i són origen de descontent perquè prediquen coses que pel fet de no estar incloses dintre dels principis del partit, el dia que aquest ocupa el Poder no les realitza, i aleshores els que no estan al corrent d'aquell confusionalisme es poden considerar enganxats.

Es lícit, sense que se li pugui dir confusionalista, que en un moment donat, un partit estableixi un pacte, una aliança, amb mires electorals, amb mires de govern, amb mires revolucionàries, amb les mires que siguin. Adhuc seria lícit en aquest moment. Però si en determinades ocasions s'ha predicat la necessitat d'una unió sagrada, la urgència d'un front únic, lleialment entenem que aquest és el moment menys indicat per a la unió sagrada i per al front únic. Que de cara a Catalunya, i per a servir Catalunya, en el moment en què Catalunya va a començar a governar-se ella mateixa, cada partit ha de marcar ben clara la seva posició, i ha de fixar ben explícitament el seu programa, emmarcat dins dels límits que hagi considerat que havien d'emmarcar-lo, perquè el poble de Catalunya determini lliurement quin programa és el que el satisfà més i li mereix més confiança per arribar a encarrilar per bon camí el país.

Si la unió sagrada i el front únic era lògic de reclamar-los en el mes de març de 1931 quan es tractava de donar la darrera batalla a la monarquia, i la divisió de forces podia representar un enfortiment de posicions per al règim que trontollava; si la unió sagrada i el front únic eren lògics de reclamar quan es tractava que Catalunya comparegués a les Corts Constituents de la República a fer valer els seus drets a governar-se lliurement, seria una gran equivocació política mantenir unions sagrades i fronts únics en el moment en què el poble té dret a reclamar que cadascú es presenti tal com és, perquè cal saber ben clarament quines directrius han de presidir el Govern de Catalunya autònoma, i havia d'ésser perjudicial el lliure desenvolupament de les seves activitats donar origen a què hagués de formar-se un Govern de concentració, en el qual hi fossin presents diversos sectors o nuclis, cadascun mediant l'altre, cap d'ells amb la necessària llibertat de moviments, que ha d'ésser una de les garanties que es pugui fer bona feina.

I això no ho diem perquè avui l'Esquerra Republicana de Catalunya tingui, més que la possibilitat i la probabilitat, la seguretat d'obtenir la majoria dels sufragis. Ho diríem, fidels a una doctrina política, que entenem que en règim de lleialtat ha de prevaler, encara que ens penséssim estar en minoria, perquè si un moment hi ha en la història de la Catalunya contemporània que reclama que cadascú es presenti tal com és, integralment com és, és aquest moment d'ara.

Es clar que hi haurà sectors i nuclis que no pensaran com nosaltres. Seran aquells sectors que es troben petits, i que necessiten acollir-se a l'ombra d'altre per a poder aparentar alguna cosa, que tots sols no es veuen capaços d'aparentar. Es que pensen en ells, i no pensen en l'imperatiu de la lleialtat que tot partit, nucli o sector polític té el deure de guardar envers el poble.

Demà potser les circumstàncies portaran la necessitat de tornar a fer unions sagrades i fronts únics. Avui la necessitat només hi pot ésser en aquells indrets en què les forces polítiques apareixen fraccionades en forma que una simple visió de la situació pot fer néixer la sospita que sense anar a la unió, no apareix com a descartada la possibilitat del triomf dels enemics de la República. En aquest cas, la unió és un deure.

El Partit Radical ha dit que espera arribar a obtenir el Govern de la Catalunya autònoma. Molt ben dit. Desgraciadament del partit que no tingués esperances. Un partit sense aspiracions no podria viure. Tots els partits tenen el deure d'aspirar al Govern de Catalunya. El poble examinarà els programes i simpatitzarà més o menys amb cadascun d'ells. Nosaltres, per la nostra banda, ja hem dit el que opinàvem dels partits instal·lats a Catalunya, que depenen de Madrid. Entenem que, o es transformen, o desapareixen. Si no volent transformar-se, no es decideixen a desaparèixer ells, ja els farà desaparèixer el sufragi universal.

Ara, quant a la posició d'Esquerra Republicana de Catalunya, ben marcada en la darrera Assemblea, interessa destacar uns mots de Lluís Companys, pronunciats en la sessió de clausura, amb aquell gran sentit polític que caracteritza tota la gestió del cap de la minoria parlamentària catalana a les Corts Constituents de la República. No hem d'adoptar una actitud repel·lent. Això no ho ja cap partit que tingui el sentit de la política. Hem d'adoptar una actitud d'atracció, per a sumar-hi cada dia més adeptes. L'Esquerra Republicana de Catalunya no és un clos tancat. Té uns principis bàsics proclamats, té uns militants que s'hi subjecten, té una gran massa que no milita dins del Partit, però que hi simpatitza. Seria un senyal d'incapacitació repetir aquells que identifiquem amb el nostre ideari, desitgessin lluitar al nostre costat per implantar-lo. A l'home que pensi com nosaltres, li hem d'allargar la mà lleialment, orgullosos que s'hagi convençut de la bondat del nostre ideari. Si no ho féssim així, ide que serviria que féssim propaganda dels nostres ideals, si a l'hora d'haver convençut amb la nostra propaganda homes que no ho estaven, els posàvem recels, i adoptàvem davant d'ells actituds esquerpes?

LA PROPIETAT DE «EL SOL» I «LA VOZ»

Madrid, 4.—«El Sol» publica el següent entrefilet:
«Los señores don Serafín Romeu y don Ignacio Herrero han traspasado a los señores don José María Roviralta, don Amós Salvador, don Felipe Cos y don Ramón María Tenreiro, las acciones que poseía la sociedad propietaria de «El Sol» y «La Voz».

Madrid, 4.—El ministre d'Obres Públiques ha sotmès a la signatura presidencial un decret pel qual, en ús de l'autorització concedida per la llei de 11 d'agost darrer, se separa definitivament del servei, amb pèrdua de tots els seus drets i essent baixa a l'escalafó, l'enginyer tercer del Cos de Camins adscrit

EL SENYOR SERRA MORET, CONSELLER D'ECONOMIA, DIMITEIX EL CARREC

La Unió Socialista de Catalunya ha acordat no acceptar el lloc que li havia estat assignat en la confecció del nou Consell de Govern de la Generalitat — departament d'Economia — en vista de la divisió que s'ha efectuat en aquell Consell, desglossant-lo en dos departaments per a regentar aquest darrer el president del Centre de Dependents—Economia i Treball—i no dels del Comerç i de la Indústria, senyor Francesc X. Casals, que no pertany a aquella organització socialista.

Per tal motiu, el senyor Manuel Serra Moret, que havia estat confirmat en el càrrec, i que l'ocupava d'ençà de l'adveniment de la República, ha presentat la dimissió sense esperar la primera reunió del nou Consell, que tindrà lloc aquesta tarda, a les cinc.

Hom ignora si la crisi parcial plantejada pel senyor Serra Moret quedarà solucionada avui mateix o bé depèn de noves consultes amb elements polítics dominants.

LES CONTRADICCIONS REGIONALISTES

EL SENYOR VENTOSA DIU QUE L'OBTENCIO DE L'ESTATUT HA FET TORNAR A GUANYAR A L'ESQUERRA EL TERRENY QUE CREU QUE HAVIA PERDUT

Madrid, 4. — «La Epoca» publica el següent diàleg amb el senyor Joan Ventosa:

—¿Qué impresión ha producido a usted la consecución de l'Estatuto?

—Satisfactoria. No podía ser otra dada nuestra actitud y nuestra trayectoria política de tantos años.

No es el momento de entrar a discernir, si este Estatuto satisface o no nuestras aspiraciones. Evidentemente no tiene todo lo que nosotros creemos fundamental para ir al establecimiento de la autonomía, pero no puede menos de satisfacerlos.

Sobre todo está el principio; y ese quedó establecido en la ley que ha sido votada por las Cortes.

Hay que tener en cuenta, además, que esa ley no es el definitivo estatuto autonómico. Se trata sólo de principios generales, que hay que desarrollar; es un índice de facultades. Ahora Cataluña tiene que desenvolverlas.

—¿Entonces, todo depende...?

—Todo depende de cómo se haga la aplicación del Estatuto. Lo conseguido tiene un interés excepcional para Cataluña, pero los momentos de verdadera trascendencia, de gran sentido histórico, son los que se acercan ahora.

De la ejecución del Estatuto, está pendiente y ha de derivarse, naturalmente, toda la vida futura de Cataluña.

El pueblo catalán tiene en su mano decidir esta cuestión.

El resultado de las elecciones que han de celebrarse próximamente, en noviembre, según todas las probabilidades, decidirá lo que haya de pasar, ya que este Parlamento catalán que ahora va a ser elegido, ha de ser el encargado de aplicar la ley mediante la redacción del Estatuto interno de Cataluña.

—¿Qué va a pasar en esas elecciones? Es difícil hacer predicciones en estos momentos. La «Esquerra» había perdido notoriamente terreno, pero la concesión del Estatuto, que las cir-

a la Junta d'Obres del Port de Santa Cruz de Tenerife, Francesc Giménez.

El senyor Prieto també ha cursat una denúncia al fiscal de la República per si estimés que certs fets realitzats per dit enginyer són constitutius de delictes i per si correspon entaular la procedent querrela.

EL SENYOR VENTOSA HA ANUNCIAT QUE SI ELS REGIONALISTES NO GUANYEN LES ELECCIONS HAURAN D'EMIGRAR. SI ES AIXI, POTSER PODRIA COMENÇAR A AVISAR AL SENYOR CAMBO QUE S'ESTALVIES DE VENIR.

L'«ESPANA N.º 5» HA TORNAT A CADIZ

L'ACTITUD DELS DEPORTATS DURANT LA TRAVESSIA

Cádiz, 4.—A la una d'aquesta tarda arribà l'«España núm. 5», procedent de Villa Cisneros, on deixà els deportats.

Cádiz, 4. — Un periodista ha preguntat al capità del vapor «España número 5», que ha conduït a Villa Cisneros els deportats.

Ha manifestat que la travessia va ésser feliç.

Els dos primers dies es marejaren tots.

Algunes vegades es donaven tractament i es deien pels seus títols i els que eren militars per llur graduació.

El canonge Coll els dirigia plàtiques i deia el rosari durant la nit.

Els deportats sortien a coberta fins a l'hora que els estava marcada.

Durant la travessia portaven la veu cantant el fill de Sanjurjo, Cobián, l'ex-comte de Villamiranda, el canonge Coll i Alfons de Borbó.

Els deportats miraven amb recel un individu que es va passar la travessia llegint novel·les. El tractaven amb des-

confiança per no coneixe'l, creient que era un espia.

Els tripulants asseguren que hi hagué divisió de castes i classes socials i com que havien de fregar-se els coberts i plats, utilitzaven, per a això mitjançant dàdives, els més modestos.

El menú el féu la intendència abans de marxar el vaixell.

No s'ha mort tot el bestiar que s'endugueren, tota vegada que n'han tornat.

El trasllat dels deportats des del vaixell a terra, el feren els canots del canoner «Canalejas».

Considera impossible fugir, tota vegada que per un cantó hi ha el mar i per l'altra l'immens desert.

A més, ha quedat allí el canoner «Canalejas» com a sentinella.

El proveïment dels deportats el faran els vaixells procedents de Canàries, que portaran a Villa Cisneros, també l'aigua.

Molts dels deportats han cablegrafiat a llurs familiars, tots ells correctament.

Solament nosaltres—afegí el capità—ens hem pogut donar compte del molt equipatge que portaven els deportats.

Per altres informes particulars s'ha sabut que en el darrer dia de la travessia, mancà menjar per a vint-i-tres deportats, produint per aquest motiu una forta protesta i per a aquells que tingueren menjar se'ls hagué de fer un àpat especial.

Com que tots els deportats no cabien dins dels barracons que hi ha a Villa Cisneros, ha estat precis establir tendes de campanya per al seu allotjament.

EL FRANQUEIG DE LA CORRESPONDENCIA AERIA

Madrid, 4.—La «Gaceta» publica una ordre disposant que des de primer del mes que som regeixi el preu de sobrepagament aplicables a la correspondència del servei internacional que es cursa per via aèria, la següent tarifa:

Algèria, Tunís i zona francesa, cinquanta cèntims cada deu grams, per a lletres, targes postals o girs; i vint-i-cinc cèntims per cada vint grams dels altres objectes.

Àfrica occidental francesa, Cabo Verde, Congo francès, Sierra Leona i Guinea Portuguesa, sis rals cada deu grams de càrrega, tarja postal o gir; i seixanta cèntims cada vint grams dels altres objectes.

Por cierto que a nuestras conferencias y actos políticos, se les aplica un trato distinto que a las de los demás.

Don Nicolau d'Oliver acaba de hablar sobre el Estatuto, y su conferencia ha sido radiada. Los señores Comas y Martí Esteve, han disfrutado de la misma concesión. A mí, se me ha negado.

—¿El gobernador?

—El gobernador y el ministro de la Gobernación. Es una desigualdad inconcebible y a la que no hay derecho.

—¿Será usted candidato?

—Probablemente.

—¿Y el señor Cambó?

—No hay nada determinado. Es muy posible.

—¿Va a actuar el Sr. Cambó de nuevo con asiduidad en la política catalana?

—Creo que sí. Ese es su propósito.

—¿Vendrá pronto a Barcelona?

—Es probable que dentro de poco venga a esta capital para fijar aquí de nuevo su residencia y actuar en política.

—¿Y en la política nacional, actuarán ustedes?

—Evidentemente. ¿Cómo no? Un partido como el nuestro no puede desentenderse de la política nacional. Actuaremos en ella con la mis-

ma intensidad de siempre y del mismo modo que en la de Cataluña.

—¿En un sentido de derecha?

—Eso de derechas e izquierdas se presta a muchas interpretaciones. No son términos inconvencionales ni montañas fijas, son más bien como las dunas.

Nosotros somos socialmente conservadores, claro está, y en este sentido resultamos derecha; pero en otros muchos aspectos, estamos a la izquierda.

—Se ha hablado mucho de una posible jefatura de derechas políticas a cargo de usted.

—No hay nada. Yo no sé nada.

Lo único que sé es que las derechas españolas no actúan como deberian.

Lo del diez de agosto ha sido un gravísimo retroceso. No creo que se deba pensar en lo antiguo. Las formas de gobierno no representan lo fundamental. Ya veremos, ya veremos.